



Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europska avenija 7
31000 Osijek

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku po sucu Spomenki Rodić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja tužiteljice Marice Boljkovac, iz Podravlja, Dravska obala 8, zastupan po punomoćniku Marijanu Belčiću, odvjetniku u Osijeku, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., iz Zagreba, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 radi utvrđenja ništetnosti / isplate, nakon rasprave zaključene dana 21.svibnja 2026. u nazočnosti tužiteljice osobno, punomoćnika tužiteljice odvjetnika Marijana Belčić i zamjenika punomoćnika tuženika Krešimira Vestić, odvjetnika u Zagrebu, 15.lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba:

- iz čl. 2. st. 4. Ugovora o namjenskom kreditu br. 3208687682/2007., sklopljenog dana 29.03.2007. godine između tužitelja i tuženika, potvrđenog dana 30.03.2007. godine po javnom bilježniku Biserki Arambašić iz Osijeka pod brojem OV-4185/07, u dijelu odredbe koji glasi:
„Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora.”

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana isplati iznos od 521,04 EUR (petstodvadesetjedaneurčetiricenta), sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana 12.04.2007. godine prema kamatnoj stopi koju određuje Zakon o kamata i važeća Uredba o visini zakonske zatezne kamate do 31. prosinca 2007. godine, a od 01.01.2008. godine po stopi koju određuje čl. 29. Zakona o obveznim odnosima koja se određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za 5 postotnih poena do 31.srpnja 2015..a od 01. kolovoza 2015. godine pa do 31. prosinca 2022. godine uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, od 01. siječnja 2023. godine pa do 29. prosinca 2023. godine prema stopi zatezne kamate koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope

koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta uvećanoj za tri postotna poena, od 30. prosinca 2023. godine do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, a koja referentna stopa je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, a sve to u roku 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku da tužiteljici plati prouzročeni parnični trošak u iznosu od 453,08 EUR, sa zateznom kamatom tekućom od dana 15. lipnja 2026., pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je dana 22. veljače 2026. podnio tužbu protiv tuženika u kojoj tužbi navodi da su tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o namjenskom kreditu br. 3208687682/2007., koji je potvrđen 30.03.2007. godine po javnom bilježniku Biserki Arambašić iz Osijeka pod brojem OV-4185/07, prema kojem je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti u iznosu od 123.905,20 CHF prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 30 godina kroz otplatu u jednakim mjesečnim anuitetima. Navodi da predmetnim tipskim Ugovorom u čl. 2. st. 4. ugovorena je naknada za obradu zahtjeva kredita sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Kreditor. Tuženik je prilikom isplate kredita dana 11.04.2007. godine naplatio tužitelju naknadu za obradu zahtjeva kredita u iznosu od 3.925,80 kn¹, a koja protuvrijednost, prema fiksnom tečaju konverzije HRK u EUR utvrđenog Zakonom o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, iznosi 521,04 EUR. O ugovornoj odredbi za tzv „ulaznu naknadu“ nije se pojedinačno pregovaralo, već je ista kao takva unaprijed formulirana i od strane tuženika (banke) implementirana u tipskom ugovoru na koji tužitelj kao potrošač nije imao utjecaja. Naime, tužitelju nije bila razjašnjena relacija odnosa između iznosa naknade i usluga na ime kojih se ista naplaćuje. Navedena odredba nije bila ugovorena u dobroj vjeri te je suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, zbog čega je ista nepoštena i ništetna te ne proizvodi pravni učinak. S obzirom da je tuženik temeljem gore navedene nepoštene odredbe o ulaznoj naknadi u predmetnom ugovoru istu naplatio i time stekao ne pripadajuću imovinsku korist, navedeni je kao nepošten stjecatelj, sukladno čl. 1115.

ZOO-a, takovu dužan vratiti zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama. Slijedom svega navedenoga, tužitelj predlaže da nadležni sud donese slijedeću presudu:

I. Utvrđuje se da je ništetna odredba:

- iz čl. 2. st. 4. Ugovora o namjenskom kreditu br. 3208687682/2007., sklopljenog dana 29.03.2007. godine između tužitelja i tuženika, potvrđenog dana 30.03.2007. godine po javnom bilježniku Biserki Arambašić iz Osijeka pod brojem OV-4185/07, u dijelu odredbe koji glasi:

„Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora.”

II. Nalaže se tuženiku da tužitelju u roku od 15 dana isplati iznos od 521,04 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom na iznos tekućom od dana 12.04.2007. godine do 31.07.2015. godine po stopi određenoj za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope HNB koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 01.01.2024. godine pa nadalje do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine.

III. Nalaže se tuženiku da tužitelju plati prouzročeni parnični trošak zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od dana donošenja presude pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da u cijelosti osporava istaknute zahtjeve kao neosnovane, uključujući pravnu osnovu, te činjenice i razloge kojima je tužitelj obrazložio svoju tužbu u ovom sporu. Tuženik ističe kako je vrijednost predmeta spora od strane tužitelja naznačena suviše visoko (1.340,50 EUR) obzirom da je tužitelj postavio glavni kondemnatorni zahtjev za isplatu na iznos od 521,04 EUR. U tome smislu tuženik ukazuje i na sudsku praksu: „U sporu tužiteljica je istaknula zahtjev za činidbu, te deklaratorni zahtjev koji treba poslužiti samo za ocjenu osnovanosti zahtjeva na činidbu. Deklaratorni je zahtjev istaknut uz tužbeni zahtjev na činidbu koji treba poslužiti samo za ocjenu osnovanosti zahtjeva na činidbu i ne uzima se u obzir pri utvrđivanju vrijednosti predmeta spora. Vrijednost predmeta spora se računa prema vrijednosti zahtjeva na činidbu.“ (VSRH, br. Revr 774/05-2 od 13.12.2005.)“ Stoga tuženik predlaže sudu da sukladno čl. 40. Zakona o

parničnom postupku brzo i na prikladan način provjeri točnost naznačene vrijednosti predmeta spora odnosno da naznači vrijednost predmeta spora na iznos od 521,04 EUR. Tuženik ističe prigovor zastare s obzirom da je naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 521,04 EUR naplaćena 11. travnja 2007. godine, a tužba je podnesena 2025. godine znači nakon više od 15 godina. Tužba u kolektivnom sporu pred TS Zagreb br. P– 1401/12 (VTSRH br. PŽ-7129/13) nije prekinula tijekom zastarnog roka za tužiteljev zahtjev za isplatu po osnovi naplaćene naknade za obradu kreditnog zahtjeva. Tuženik navodi da osim što je zahtjev po toj osnovi zastario, zahtjev je u cijelosti neosnovan, što tuženik obrazlaže u nastavku. U odnosu na prigovor zastare, tuženik ukazuje na presudu Županijskog suda u Zadru, posl. br. GŽ-1145/2021 od 6. travnja 2022. godine: „48. U odnosu na potraživanje s osnova isplaćene naknade za troškove obrade predmetnog kredita u iznosu od 2.099,33 sa pripadajućom zateznom kamatom i iznosa od 1.376,00 s osnova isplaćenog iznosa troška ovjere ugovora kod javnog bilježnika s osnove ništetnosti određaba čl. 2. st. 4. i čl. 23. st. 1. toč. H. predmetnog Ugovora o namjenskom kreditu navesti je da je taj zahtjev tužitelja neosnovan budući je nastupila zastara prava potraživanja naplate istih ovo stoga što je tužitelj iznos od 2.099,33. kn platio dana 17. travnja 2007., a iznos od 1.376,00 kn platio dana 13. travnja 2007., dakle protekom zastarnog roka od pet godine iz čl. 225. ZOO, jer je tužitelj tužbu podnio dana 12. lipnja 2019. „.Tuženik u cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kreditnog zahtjeva imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom sukladno odredbi čl. 270. Zakona o obveznim odnosima, odnosno nepoštenom sukladno odredbi čl. 81. st. 1. i st. 2. i čl. 82. Zakona o zaštiti potrošača. Tuženik ističe kako tužitelj ne predlaže niti jedan jedini dokaz u prilog svojim tvrdnjama, pa već samim time takav tužbeni zahtjev treba odbiti primjenom načela o teretu dokazivanja. Neovisno o tome što tužitelj ne predlaže niti jedan dokaz kojim potkrepljuje svoje navode tuženik će se, opreza radi, o istima očitovati u nastavku podneska. Prije svega, tuženik ukazuje na stanje propisa, a što tužitelj, tendenciozno ispušta navesti u tužbi, budući da, s obzirom na vrijeme sklapanja predmetnoga Ugovora o kreditu, nije postojalo nikakvo zakonsko ograničenje za tuženu banku ugovoriti i naplatiti naknadu za obradu kreditnog zahtjeva. Tuženik ističe kako sama okolnost da su odredbe Ugovora o kreditu unaprijed sastavljene i da o njima nije pojedinačno pregovarano, ne znači da su te odredbe automatski ništetne. Da bi se utvrdila njihova ništetnost, potrebno je dokazati da su takve odredbe protivne načelu savjesnosti i poštenja te da uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a teret dokazivanja tih okolnosti je na onome tko se na ništetnost poziva. U konkretnom slučaju tužitelj nije niti naveo, a kamoli dokazao postojanje bilo kakve značajne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana koja bi išla njemu u korist. Isto potvrđuje i Županijski sud u Zagrebu u odluci posl. br. GŽ-253/23 od 25. ožujka 2024.g.: „8.3. Iako se temeljem čl. 81. st. 2. mjerodavnog ZZP/03 smatra da se o unaprijed sastavljenim spornim odredbama čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo jer tuženik ne dokazuje suprotno, to ne podrazumijeva da su se ujedno ostvarile i pretpostavke nepoštenosti ugovornih odredbi. Stoga zaključak suda prvog stupnja o nepoštenosti tih odredbi i njihovoj posljedičnoj ništetnosti nije moguće prihvatiti. 8.4. Naime, da bi se određene ugovorne odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo mogle smatrati nepoštenima i posljedično ništetima, potrebno je da one suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (čl. 81. st. 1. i čl. 87. st. 1. ZZP/03). Teret dokaza ovih činjenica je na onome tko se na ništetnost poziva, dakle na tužitelju. 8.5. Prema odredbi čl. 2. st. 1. ZPP sud odlučuje u granicama zahtjeva koji

su stavljeni u postupku. Sadržaj sudske presude uvjetovan je sadržajem činjenične osnove i pravne norme koje na nju treba primijeniti, pri čemu pravna osnova zahtjeva predstavlja pravnu kvalifikaciju spornog pravnog odnosa i pravna pravila koja opravdavaju ili, kao u ovom slučaju, ne opravdavaju traženje da sud donese odluku određenog sadržaja. 8.6. U okolnostima predmetnog slučaja u kojem tužitelj, suprotno čl. 7. st. 1., čl. 219. st. 1. i čl. 299. st. 1. ZPP nije naveo činjenice ni ponudio dokaze za osnovanost zahtjeva za utvrđenje ništetnosti odredaba čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. Ugovora o kreditu, nisu ostvarene pretpostavke za primjenu čl. 87. st. 1. u vezi čl. 81. st. 1. ZZP/03. 8.7. Stoga se odluka iz toč. 3. izreke presude suda prvog stupnja temelji na izvođenju nepravilnog zaključka o tome da odredbe Ugovora o kreditu o kojima se nije pojedinačno pregovaralo iz čl. 23.c., čl. 23.j., čl. 23.k. i čl. 23.l. suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuju značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Tuženik stoga predlaže da sud temeljem odredbe 221.a. ZPP-a o teretu dokaza odbije tužbu i tužbeni zahtjev. Tuženik navodi da naknada za obradu kreditnog zahtjeva iz odredbe članka čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu temelji se, osim na slobodi ugovaranja po Zakonu o obveznim odnosima, također i na posebnim propisima namijenjenim zaštiti potrošača. U tim posebnim propisima, namijenjenim upravo zaštiti potrošača, zakonodavac je u: - čl. 1. i čl. 14. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 143/2013) dao ovlaštenje ministru financija da pravilnikom „pobliže definira naknade i druga pitanja s tim u vezi“; - ministar financija je 31. siječnja 2014. donio Pravilnik o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014), kojim je izrijekom u članku 3. kao dopuštena predviđena i naknada za obradu kredita, a vjerovnik ih „u kreditnom poslovanju obračunava i naplaćuje...sukladno tarifi odnosno aktu vjerovnika kojim su određene naknade, a ovisno o vrsti kredita“.

Spomenuta odredba članka 3. Pravilnika o naknadama na potrošačke kredite („Narodne novine“, broj 15/2014) glasi:

„Članak 3.

1. Za obavljanje usluga u poslovima kreditiranja potrošača vjerovnik može obračunavati i naplatiti naknade, i to: naknadu za obradu kreditnog zahtjeva, naknadu za vođenje kredita, naknade za promjene po kreditu, naknade za prijevremenu otplatu kredita, naknade za otkaz ugovora o kreditu, naknade za izdavanje obavijesti i potvrda na zahtjev klijenta ili zbog okolnosti na koje vjerovnik nije mogao utjecati, naknada/premija za osiguranje potraživanja.“

Da je zakonodavac smatrao kako je naknada za obradu kreditnog zahtjeva nezakonita, onda takvu naknadu ne bi dodatno uredio gore citiranim posebnim propisima koji sadrže izričito ovlaštenje banke naplatiti naknadu. Tuženik također ističe kako je plaćanje naknada banci uvriježeno u poslovanju kreditnih institucija, na svim kontinentima, dakle nije u praksi nepoznato, niti su naknade per se zabranjene. O tome najbolje svjedoči i Direktiva 2014/17/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 Direktiva 2014/17/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o ugovorima o potrošačkim kreditima koji se odnose na stambene nekretnine i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2013/36/EU i Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 60, 28.2.2014., str. 34.). Ta Direktiva već u članku 4. (Definicije) navodi sljedeće: „efektivna kamatna stopa“ (EKS) znači ukupni trošak kredita za potrošača, izražen kao godišnji postotak ukupnog iznosa kredita, uključujući, prema potrebi i troškove iz članka 12. stavka 2. te izjednačuje na godišnjoj osnovi sadašnju vrijednost svih budućih ili postojećih

obveza (povlačenja tranše, otplata i naknada), dogovorenih između vjerovnika i potrošača; Također u članku 11. (Standardne informacije koje treba uključiti u oglašavanje) Direktive je propisano kako se u standardnim informacijama koje se pružaju potrošaču navode jasno, sažeto i uočljivo sljedeće stavke: „(...)

(c) stopa zaduživanja, uz navođenje je li fiksna ili varijabilna ili kombinacija obaju kamata, zajedno s pojedinostima o svim naknadama uključenim u ukupne troškove kredita za potrošača“

O tome da naknade predstavljaju redoviti trošak kredita ukazuje i Direktiva 2008/48/EZ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 28.04.2008., str. 12) Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ koja navodi kako se ukupni troškovi kredita sastoje: „(...)

(g) „ukupni troškovi kredita za potrošača“ znači svi troškovi, uključujući i kamate, provizije, pristojbe ili bilo koju drugu vrstu naknade koju potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu i koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika; troškovi u pogledu dodatnih usluga koje se odnose na ugovor o kreditu, a posebno premije osiguranja, također su uključeni ako je, povrh toga, sklapanje ugovora o pružanju drugih usluga obvezno s ciljem dobivanja kredita ili dobivanja kredita prema uvjetima koje vrijede na tržištu;

Stoga, u vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu naplata naknade za obradu kredita je bila redoviti trošak kreditiranja, koji je je prepoznat kako u nacionalnom zakonodavstvu tako i na razini Europske unije. Nadalje, zakonodavac je tek Zakonom o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.), propisao, da kreditne institucije ne smiju naplatiti naknadu za obradu i/ili odobravanje stambenog potrošačkog kredita, ali samo u slučaju stambenih potrošačkih kredita, pri čemu se ta zabrana ne primjenjuje na ugovore o kreditu koji su sklopljeni prije stupanja na snagu Zakona o stambenom potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 101/2017 od 12. listopada 2017.). Hrvatski zakonodavac na to se odlučio ali samo pro futuro, za ugovore o stambenom potrošačkom kreditiranju sklopljene nakon stupanja na snagu tog Zakona, 20. listopada 2017., slijedeći pritom pristup koji proizlazi iz, za nacionalnog zakonodavca obvezujućeg, istovrsnog ograničenja propisanog Direktivom 2014/17. Ugovor o kreditu sklopljen je, pritom 2007. godine, dakle više od 10 godina prije stupanja na snagu tog Zakona. To mora respektirati svaki hrvatski sud, budući da je zakonodavac izrijekom isključio primjenu tog Zakona na ugovore sklopljene prije njegova stupanja na snagu, što je sukladno ustavnom načelu zabrane retroaktivnosti propisa koja obvezuje i sud. Posve je izvjesno da ni Sud Europske Unije ne bi na uvjete ugovora sklopljenog s tužiteljem 2007. godine, primjenjivao stajališta koja je zauzeo ili će zauzeti u vezi s primjenom Direktive 2014/17 (pri čemu bi se pritom postavilo i pitanje bi li taj Sud uopće bio nadležan za odlučivanje o ugovorima koji su sklopljeni prije nego li je Republika Hrvatska postala članicom EU). To znači da se recentno stajalište zakonodavca u pogledu isključenja naknade za obradu kreditnog zahtjeva ne odnosi na potrošački ugovor koji je predmet spora, budući da je on sklopljen 2007. godine, za vrijeme važenja Zakona o bankama, koji je u odredbi stavka (3) članka 173. izričito, u sklopu odredaba o obveznom informiranju potrošača, propisao obvezu (ali i ovlast banaka), informirati potrošače o uvjetima pružanja usluga, odobravanja kredita, uključujući o naknadama koje banka zaračunava korisniku kredita. Uzgred

valja napomenuti da je i po Zakonu o kreditnim institucijama propisano da se naknade uređuju općim uvjetima poslovanja kreditnih institucija (točka (5) stavak (4) članak 303.). Sukladno odredbi članka 84. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/2003, 46/2007, 79/2007) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Gore navedena odredba čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača je u skladu sa člankom 4. stavkom 2. Direktive 93/13 koja propisuje da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštene ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani, i isporučenih usluga i robe, na drugoj, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. U konkretnom slučaju obveza plaćanje naknade za obradu kreditnog zahtjeva je ugovorena jasnim, lako razumljivim i uočljivim odredbama Ugovora o kreditu. Visina naknade je također jasno, lako uočljivo i razumljivo određena pozivom na odredbe Odluke o Tarifi naknada za usluge pa uopće nije dopušteno ocjenjivati da li je predmetna odredba nepoštena. Naime, banka skreće pozornost kako je upravo odredbom čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu propisano je da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora pa tako i naknadu za obradu kredita. Nadalje, Odlukom o Tarifi naknada za usluge je u točki B3.4.1.1. na jasan, razumljiv i određen način propisana naknada za obradu kredita u iznosu od 1% od iznosa kredita. Odluka o Tarifi naknada za usluge je u svako doba (kao i danas) dostupna u poslovnicama Banke. Tužitelju je tako određen iznos naknade jednokratno umanjen sukladno točki B 3.4.5. Odluke o Tarifi za 30% za vlasnike paket-računa-modeli Expert i Zlatni te je naknada za obradu kreditnog zahtjeva konačno iznosila 521,04 EUR. Osim što je obveza plaćanja naknade bila jasno navedena u Ugovoru o kreditu i Odluci o Tarifi naknada za usluge, banka je tužitelja i na druge načine informirala o obvezi plaćanja naknade. Naime, tužitelj je o obvezi plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva bio informiran i od strane osobnog bankara koji su imali jasnu uputu da prilikom razgovora o odobravanju kredita upoznaju klijente s obvezom plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva te da ih u tome smislu informiraju da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva mogu platiti iz vlastitih sredstva ili iz sredstva kredita. Obveza plaćanja naknade je također propisana Općim uvjetima poslovanja Banke u točki 5. gdje stoji: „Klijent je dužan snositi troškove koji Banci nastanu u pripremama za sklapanje ugovora, u skladu s Odlukom o tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Banka.“. Budući da je primijenjena mjerodavna odredba Tarife Banke koja je propisivala naknadu za obradu kredita u iznosu od 1% od iznosa kredita ovdje je riječ o fiksnom iznosu što je jasno svakom prosječnom korisniku kredita. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Općinskog suda u Varaždinu, posl. br. P-752/2019 od 24. kolovoza 2021. godine: „Treba imati u vidu da tužitelj svoju tužbu prvenstveno temelji na odredbama presude donesene po Trgovačkom sudu u Zagrebu, a koja je potvrđena presudom visokog trgovačkog suda kako se to prethodno spominje. Navedene presude se prvenstveno odnose na ništetnost ugovora o kreditu koje je tuženik zaključivao u spornom razdoblju i to u dijelu koje se odnose na jednostranu promjenjivu kamatnu stopu od strane tuženika kao kreditora kao i vezanje povrata kredita na valutu CHF, a koje odredbe tuženik kao kreditor nije dovoljno pojasnio u samom ugovoru. Što se tiče odredbi ugovora iz čl. 18. za koje tužitelj također traži

utvrđenje ništetnosti se navodi da se ustvari iste odnose tek na obvezu tužitelja kao korisnika kredita o snanjanju troškova predmetnog ugovora koje se odnose na obradu, osiguranje, trošak javnog bilježnika, a što je po mišljenju suda dovoljno jasno naznačeno pa je tako bilo jasno i tužitelju i sa tim se tužitelj također složio jer su se ti troškovi odnosili na iznos sa kojim je tužitelj bio upoznat prilikom zaključenja ugovora i te odredbe nisu bile predmetom naprijed citiranih presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, niti su utvrđivane kao nepoštene i ništetne. Stoga je potpuno neosnovano traženje tužitelja da utvrdi ništetnim i navedene odredbe jer svojim tvrdnjama iz tužbe uopće nije naveo zašto bi te odredbe bile njemu nejasne. Doduše tužitelj traži i utvrđenje ništetnosti toč. K čl. 18. koja se odnosi na promjenu kamatne stope, ali je po mišljenju suda to zatraženo već i u okviru čl. 2. čija je ništetnost u tom dijelu već zatražena pa i utvrđena ovom sudskom odlukom. Prema tome je neosnovano traženje još i dodatno utvrđenje ništetnosti toč. K čl. 18. jer je to već i sadržano u čl. 2. Zbog toga je sud i odbio tužitelja s zahtjevom za povratom iznosa od 980,00 kn sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 5. siječnja 2007., a koji se iznos odnosi na trošak obrade kredita jer prije svega tužitelj uopće nije dokazao da je isplatio gornji iznos na ime navedene obveze, a osim toga taj iznos je isplaćen na ime obveze tužitelja kao korisnika kredita za plaćanje troškova potrebnih za konačnu realizaciju kredita i koje odredbe po mišljenju ovog suda uopće nisu nejasne prosječnom potrošaču kakav je tužitelj, a svakako ne dovode niti do značajne neravnoteže između stranaka i osim toga se ti iznosi vežu na iznose koji su tužitelju bili poznati prilikom zaključenja ugovora“. U presudi Općinskog suda u Varaždinu, posl. br. P-548/19-40 od 3. lipnja 2022. godine sud je u bitnom utvrdio:

„19. Isto tako ove su ugovorne odredbe jasne i razumljive, tako da je tužiteljica znala koji iznos mora platiti banci, a isto tako i javnom bilježniku, a neovisno od toga što se ni o tim ugovornim odredbama nije pojedinačno pregovaralo niti je tužiteljica na njih imala utjecaja. Prema tome, sud ocjenjuje da te ugovorne odredbe nisu nepoštene. S tim u vezi valja reći da je u pravu tuženik kada navodi da je tužiteljici stavljen na raspolaganje iznos kredita od 93.000,00 CHF u kunsnoj protuvrijednosti, dok je naknada za obradu kredita iznosila 5.009,05 kn i javnobilježnički troškovi cca 2.000,00 kn, slijedom čega je doista jasno da ne postoji znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana, a što bi bilo isključivo na štetu tužiteljice kao potrošača. Isto tako nije odlučno u koju svrhu je tuženik iskoristio plaćenu naknadu za obradu kredita od 5.009,05 kn.“. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Županijskog suda u Varaždinu, posl. br. GŽ-829/2022-2 od 27. listopada 2022. godine. „8. Odlučno u predmetnoj pravnoj stvari jest da je tužitelj predmetni ugovor o kreditu sklopio u svojstvu trgovca u obavljanju svoje profesionalne djelatnosti u svrhu financiranja ulaganja u osnovna i obrtna sredstva, zbog čega se na njega primjenjuje kriterij ulaganja povećane pažnje dobrog stručnjaka (normirane odredbom čl. 18. stav. 2. ZOO/91) nastavno čemu se ni po ocjeni ovoga suda tužitelj stoga ne može pozivati da o istoj nije mogao pregovarati jer se ista nalazila u okviru tipskog, unaprijed pripremljenog obrasca ugovora. Plaćanjem naknade u iznosu od 766,37 kn po ocjeni ovoga suda nije narušena ravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka – na koju se tužitelj tek uopćeno poziva bez da je razrađuje iz aspekta svoje konkretne ugovorne pozicije.“. U tom smislu ide i sudska praksa pa tuženik ukazuje na presudu Županijskog suda u Zagrebu, posl. br. GŽ-2101/2022. U slučaju da Naslovni sud ipak smatra kako navedena odredba podliježe testu (ne) poštenosti tuženik prvenstveno ističe kako je u smislu odredbe članka 81. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača, odlučno utvrditi da li je predmetna

odredba, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača što je dužan provjeriti sud koji provodi postupak. Naime, neosnovano je shvaćanje tužitelja, da bi naknada za obradu kreditnog zahtjeva prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja kao potrošača. Naime, činjenica da se o pojedinačnoj ugovornoj odredbi nije pregovaralo, još sama po sebi nipošto ne znači da uz to ne treba posebno dokazati da u konkretnom slučaju nije došlo do takve, značajne neravnoteže. Praksa automatskog povezivanja činjenice da se o nekoj odredbi potrošačkog ugovora nije pregovaralo ne vodi neposredno zaključku da je time među ugovornim stranama nastala značajna neravnoteža. Značajnu neravnotežu treba posebno utvrđivati, neovisno o činjenici da se o ugovornoj odredbi nije pregovaralo. Automatsko povezivanje te dvije okolnosti, prema praksi Suda Europske unije ne dolazi u obzir. Naime, prema presudi tog Suda C-415/11 Aziz⁵

1. 5 Presuda Suda Europske unije od 14. ožujka 2013., Aziz, C-415/11, ECLI:EU:C:2013:164. : „Konceptcija pojma 'značajnije neravnoteže' na štetu potrošača mora se ocijeniti u svjetlu analize pravila nacionalnog prava koje bi se primijenilo u odsutnosti bilo kakvog sporazuma među strankama, kako bi se utvrdilo da li, i ako da, u kojoj mjeri, ugovor stavlja potrošača u manje povoljnu pravnu situaciju, nego li je to ona koja je propisana važećim nacionalnim pravom.“ Nadalje, u vezi postojanja neravnoteže između banke i potrošača prilikom ugovaranja naknade tužena Banka upućuje i na stavove iz presude Suda EU u predmetu C-621/17 od 3. listopada 2019.: „55. Kada je riječ o pitanju uzrokuju li odredbe o kojima je riječ u glavnom postupku, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu na štetu potrošača, treba utvrditi da je – kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje – naplaćivanje naknade za upravljanje i izlazne naknade predviđeno nacionalnim pravom. Ne čini se – što je ipak dužan provjeriti sud koji je uputio zahtjev – da te odredbe nepovoljno utječu na pravni položaj potrošača predviđen u nacionalnom pravu, osim ako usluge koje se pružaju u zamjenu za naknade nije moguće razumno uključiti u upravljanje zajmom ili u njegovu isplatu odnosno ako su iznosi navedenih naknada stavljenih na teret potrošača nerazmjerni u odnosu na iznos zajma. Na sudu je koji je uputio zahtjev da usto vodi računa o učinku drugih ugovornih odredbi kako bi utvrdio uzrokuju li one znatniju neravnotežu na štetu zajmoprimca.“ .Sud EU tako objašnjava da je na nacionalnom sudu da s obzirom na sve okolnosti slučaja, ispita moguće nepoštovanje zahtjeva dobre vjere i postojanje eventualne znatnije neravnoteže na štetu potrošača te da li je iznos naknade nerazmjernan u odnosu na iznos zajma. U slučaju kada je naknada za obradu kreditnog zahtjeva u vrijeme sklapanja ugovora bila: izričito zakonski dopuštena; ugovorena na jasan, uočljiv i lako razumljiv način u čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu; određena odnosno određiva i lako provjerljiva u svakom trenutku; ekvivalentna izvršenim uslugama banke; tuženik smatra kako se ne može smatrati da bi predmetna ugovorna odredba uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama odnosno da bi naknada bila nerazmjerna iznosu zajma i/ili povrijedila načelo dobre vjere pa da bi se posljedično imala smatrati nepoštenom/ništetnom. Također, u gore navedenom predmetu C-621/17 sud EU se bavio i pitanjem da li ugovorna odredba o naknadama koja ne sadrži konkretne usluge banke koje se pružaju u zamjenu za tu naknadu uzrokuje znatnu neravnotežnu u pravima i obvezama stranaka. Sud EU je na (prvo) postavljeno pitanje: „treba li članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive 93/13 tumačiti na način da

zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena valja razumjeti tako da nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi naknade za upravljanje i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.“

odgovorio: „Članak 4. stavak 2. i članak 5. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da zahtjev prema kojem ugovorna odredba treba biti jasno i razumljivo sastavljena ne nalaže da u odredbama ugovora o potrošačkom zajmu, poput onih u glavnom postupku – o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori i u kojima se točno utvrđuju iznosi troškova upravljanja zajmom i isplatne naknade na teret potrošača, njihova metoda izračuna i trenutak kada ih je potrebno platiti – također treba detaljno navesti sve usluge koje se pružaju u zamjenu za predmetne iznose.“ .U istom predmetu sud EU je u na (drugo) postavljeno pitanje: „treba li članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“ odgovorio: „Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da ugovorna odredba o naknadi za upravljanje zajmom, poput one u glavnom postupku – koja ne omogućava da se nedvojbeno utvrdi koje se konkretne usluge pružaju u zamjenu za te troškove – načelno ne uzrokuje na štetu potrošača, u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.“.Sud svoju odluku temelji na razmišljanju kako su predmetne ugovorne odredbe bile dovoljno jasne i razumljive da tužitelj može procijeniti ekonomske posljedice koje iz toga za njega proizlaze, a da nije potrebno navesti točne usluge koje se pružaju s obzirom da se priroda stvarno pruženih usluga može razumno shvatiti ili izvesti iz cjelokupnog ugovora. Neovisno o tome, banka opreza radi, ističe kako su naknadom na obradu kreditnog zahtjeva pokrивane usluge i troškovi poput:

Troškovi rada – troškovi plaća i naknada plaća i svi s njima povezani troškovi (npr. doprinosi, porezi, prirezi i sl.);

Administrativni troškovi i amortizacija - materijalni troškovi i troškovi za nebankovne usluge (npr. režijski troškovi, troškovi održavanja, uredskog materijala, pošte, telekomunikacija, marketinški troškovi itd.) i amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine;

Troškovi provizija i naknada – nekamatni troškovi za bankovne usluge drugih pravnih osoba;

Troškovi poreza i drugi administrativnih davanja – porez na dodanu vrijednost i drugi regulatorni troškovi koji nisu sadržani u obuhvatu drugih parametara, a izravno i/ili neizravno utječu na cijenu usluge.

Stoga, za ocjenu je li ugovorna odredba o naknadama ništetna nije od značaja jesu li usluge koja banka pruža u zamjenu za naknade konkretno i detaljno navedene u Ugovoru o kreditu, već je sud koji provodi postupak dužan prvenstveno ocijeniti da li je ugovorna odredba o naknadama jasna, razumljiva i uočljiva te ocijeniti da li takva odredba uopće podliježe testu nepoštenosti sukladno čl. 84. Zakona o zaštiti potrošača odnosno čl. 4. st. 2. Direktive 93/13. Sukladno svemu gore navedenom, tuženik ističe kako nije dopušteno ocjenjivati jesu li (ne) poštene ugovorne odredbe o

naknadama. Podredno, u slučaju da Naslovni sud smatra kako navedena odredba podliježe testu (ne) poštenosti, tuženik ističe kako je Naslovni sud dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a posebice (i) iznos kredita i iznos naplaćene naknade te odnos ta dva iznosa (ii) nepostojanje nikakvog zakonskog ograničenja ugovaranja predmetne naknade u vrijeme zasnivanja kreditnog odnosa te (iii) obavijesti i informacije koje je tužitelj imao u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu te (iv) pružene usluge, pa na temelju toga donijeti odluku o tome da li tako ugovorena odredba uzrokuje znatnu neravnotežu između stranaka. Sukladno svemu gore navedenom tuženik ističe takva ugovorna odredba ne može i nije uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Tuženik predlaže da sud izvede dokaz uvidom u isprave u spisu predmeta, te odbije tužbene zahtjeve u cijelosti, kao i da naloži tužitelju da tuženiku naknadi trošak ovog postupka u cijelosti.

3. Radi utvrđenja odlučnih činjenica za rješenje ovog spora sud je proveo dokaze tako što je izvršio uvid u dopis tuženika od 23.07.2024., Ugovor o namjenskom kreditu, Odluku o tarifi naknada, Uputu za odobravanje kredita građanima, Opće uvjete poslovanja Zagrebačke banke d.d., te saslušao tužitelja u svojstvu stranke

4. Dakle, predmet spora je tužbeni zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnim odredbe predmetnog ugovora o kreditu o naknadama i troškovima sukladno Odluci o tarifi naknada za usluge kreditora, te zahtjev za isplatu iznosa koji je tužitelj platio na ime naknade za obradu kreditnog zahtjeva.

5. Nije sporno među parničnim strankama da je dana 29. ožujka 2007. Sklopljen između tužitelja kao korisnika kredita i tuženika kao kreditora Ugovor o namjenskom kreditu br. 3208687682/2007., koji je potvrđen 30.03.2007. godine po javnom bilježniku Biserki Arambašić iz Osijeka pod brojem OV-4185/07, prema kojem ugovoru je tuženik kao kreditor tužitelju kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunsjoj protuvrijednosti u iznosu od 123.905,20 CHF prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate kredita. Citiranim Ugovorom, ugovoren je rok otplate kredita u trajanju od 30 godina. Člankom 2. st. 4. ugovoreno je da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora.

6. Iz sadržaja dopisa Zagrebačke banke d.d. od 23. srpnja 2024. (stranica 4 spisa) razvidno je da je dana 11. travnja 2007. tužiteljici naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 3.925,80 kn, što preračunato po fiksnom tečaju konverzije iznosi 521,04 EUR.

7. Tužiteljica Marica Boljkovac, saslušana u svojstvu stranke izjavila je da je sklopila ugovor o kreditu 24. ožujka 2007. godine, a sredstva su joj trebala za kupnju nekretnine, s napomenom da je kupovala nekretninu od prodavatelja koji je već imao kredit kod Zagrebačke banke koji je bio ubilježen na toj nekretnini, tako da je mogla podići kredit samo kod Zagrebačke banke. Ponuđen joj je unaprijed pripremljen tekst ugovora u kojem nije ništa mogla mijenjati. Ugovor je pročitala ali nije uočila odredbu o ulaznoj naknadi. Nitko joj nije u banci objasnio što se naplaćuje prilikom sklapanja ugovora o kreditu, samo se sjeća da je morala pozajmiti 4.000,00 kuna da bi platila naknadu kod sklapanja ugovora o kreditu. U vrijeme sklapanja ugovora o

kreditu bila je u radnom odnosu u KBC Osijek. Nije imala privatnu firmu niti obrt. Kredit je sama otplaćivala i još uvijek ga otplaćujem, s napomenom da je prihvatila konverziju. Na pitanje zamjenika punomoćnika tuženika da li je naknada naplaćena od iznosa kredita ili je baš ona morala posebno platiti, tužiteljica je izjavila da se sjeća da je morala posebno platiti naknadu (stranica 41 spisa).

8. Dakle, sporan je osnov tražbine tužitelja, dok visina tražbine nije sporna.

9. Tuženik u odgovoru na tužbi navodi da je odredbom čl. 2. st. 4. Ugovora o kreditu propisano je da se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora pa tako i naknadu za obradu kredita, da Odlukom o Tarifi naknada za usluge je u točki B3.4.1.1. na jasan, razumljiv i određen način propisana naknada za obradu kredita u iznosu od 1% od iznosa kredita, da je Odluka o Tarifi naknada za usluge u svako doba (kao i danas) dostupna u poslovnica Banke, da je tužiteljici tako određen iznos naknade jednokratno umanjen sukladno točki B 3.4.5. Odluke o Tarifi za 30% za vlasnike paket-računa-modeli Expert i Zlatni, te je naknada za obradu kreditnog zahtjeva konačno iznosila 521,04 EUR., da osim što je obveza plaćanja naknade bila jasno navedena u Ugovoru o kreditu i Odluci o Tarifi naknada za usluge, da je banka tužiteljicu i na druge načine informirala o obvezi plaćanja naknade, te da je tužiteljica o obvezi plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva bila informirana i od strane osobnog bankara koji su imali jasnu uputu da prilikom razgovora o odobravanju kredita upoznaju klijente s obvezom plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva, da ih u tome smislu informiraju da naknadu za obradu kreditnog zahtjeva mogu platiti iz vlastitih sredstva ili iz sredstva kredita, te da je obveza plaćanja naknade također propisana Općim uvjetima poslovanja Banke u točki 5. gdje stoji: „Klijent je dužan snositi troškove koji Banci nastanu u pripremama za sklapanje ugovora, u skladu s Odlukom o tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Banka.“, te da budući da je primijenjena mjerodavna odredba Tarife Banke koja je propisivala naknadu za obradu kredita u iznosu od 1% od iznosa kredita da je ovdje riječ o fiksnom iznosu što je jasno svakom prosječnom korisniku kredita.

10. Odredbom čl. 322 ZOO propisano je da je ništetan ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neki drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

11. Odredbom čl. 324. ZOO propisano je da ništetnost neke odredbe ugovora ne povlači ništetnost ugovora, ako on može opstati bez ništetne odredbe, i ako ona nije bila uvjet ugovora ni odlučujuća pobuda zbog kojeg je ugovor sklopljen (st. 1.), ali će ugovor ostati valjan čak i ako je ništetna odredba bila uvjet ili odlučujuća pobuda ugovora u slučaju kad je ništetnost ustanovljena upravo da bi ugovor bio oslobođen te odredbe i vrijedio bez nje (st. 2.).

12. Temeljem odredbe čl. 327. ZOO na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba, a odredbom čl. 328. ZOO propisano je da pravo na isticanje ništetnosti se ne gasi.

13. Odredbom čl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača (NN 96/2003) propisano

je da ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a prema stavku 2. navedenog članka smatra se da se o pojedinoj odredbi ugovora nije pojedinačno pregovaralo, ako je ta odredba unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Člankom 87. stavak 1. navedenog zakona propisano je da je nepoštena ugovorna odredba ništetna.

14.U konkretnom slučaju imajući u vidu sadržaj odredbe čl. 2. st.4. predmetnog ugovora o kreditu evidentno je da u navedenoj odredbi tuženik nije naveo odnosno definirao koje sve naknade i troškove se korisnik kredita obvezuje platiti, niti proizlazi dokazanim da je tužiteljici pri sklapanju ugovora o kreditu uručeni Odluka o tarifi naknada za usluge kreditora, Pravilnik o naknadama i Opći uvjeti poslovanja tuženika, a niti da je djelatnik tuženika ju informirao o parametrima za procjenu i izračun troškova naknade za obradu kreditnog zahtjeva.

15.Dakle, predmetnim ugovorom o kreditu nisu ugovoreni parametri za procjenu i izračun troškova naknade za obradu kreditnog zahtjeva te je evidentno da plaćeni iznos u konkretnom slučaju nije odraz stvarnih troškova odnosno štete koju je tuženik navodno trpio u svezi obrade kreditnog zahtjeva, iz čega slijedi da kod sklapanja ugovora o kreditu, a niti kod određivanja i naplate naknade tuženik te troškove odnosno navodno postojanje štete nije uopće izračunavao, niti procjenjivao tj. njezino postojanje, stvarni obim i visina nisu niti bili utvrđeni, te u plaćenom iznosu evidentno nije obračunata stvarna šteta. S obzirom na izloženo, te da je predmetni ugovor pisan na obrascu kojeg je unaprijed pripremio tuženik, te da iz provedenih dokaza proizlazi da se o predmetnoj odredbi nije pregovaralo, niti je tuženik dokazao da je potrošač faktički mogao utjecati na njezin sadržaj, s posljedicom da je tuženik pokazao spremnost promijeniti sadržaj navedene odredbe, a što je protivno načelu savjesnosti i poštenja i uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, to je takva odredba nepoštena, pa stoga i ništetna, s napomenom da tuženik nije dokazao da je imao ikakve troškove zbog obrade kreditnog zahtjeva.

16.Stoga je osnovan tužbeni zahtjev za isplatu utuženog iznosa koji je tužiteljica platila na ime naknade za obradu kreditnog zahtjeva, sa zateznom kamatom tekućom od dana plaćanja do isplate (čl.1115. ZOO; čl.29. ZOO). Naime, s obzirom da je u postupku utvrđeno da je predmetna odredba ugovora o kreditu u dijelu o obvezi plaćanja naknade za obradu kreditnog zahtjeva ništetna, uz nespornu činjenicu da je tuženik sastavljač predmetnog ugovora o kreditu (ugovor pisan na obrascu koji je unaprijed pripremio tuženik; čl.3. Direktive vijeća 93/13/EEZ), proizlazi da je tuženik nepošteni stjecatelj, te je dužan platiti zateznu kamatu od dana stjecanja (VSRH broj Rev-1051/2023-2 od 3.travnja 2024.).

17.U odnosu na prigovor zastare za navesti je da temeljem odredbe čl. 215. st. 1. ZOO/05 zastarijevanje počinje teći prvog dana poslije dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze ako zakonom za pojedine slučajeve nije što drugo propisano.

17.1.Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske, na svojoj sjednici od 30. siječnja 2020. donio je Zaključak koji glasi:

"Zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO/05 (članak 104. stavak 1. ZOO/91) kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora."

17.2. Stoga prigovor zastare u konkretnom slučaju nije osnovan.

18. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. ZPP, s napomenom da je u konkretnom slučaju mjerodavna vrijednost predmeta spora prema vrijednosti novčane tražbine tužitelja, a ne kako je to tužiteljica naznačila u tužbi, s obzirom da u konkretnom slučaju deklaratorni tužbeni zahtjev služi samo za ocjenu osnovanosti zahtjeva za isplatu (VSRH Revr-774/ 2005-2 od 13.12.2005; Revr-475/2008 od 27.10.2008., Županijski sud u Puli broj GŽ-1313/2023-2 od 27.11.2023.)

18.1. Naloženo je tuženiku naknaditi tužiteljici prouzročeni parnični trošak u ukupnom iznosu od 453,08 EUR, koji trošak se sastoji od troška zastupanja po punomoćniku odvjetniku za :
sastav dopisa tuženiku za dostavu podataka (Tbr.37.st.2.) 10 bodova,
sastav tužbe (Tbr.7.t.1.) u visini 50 bodova,
sastav pisanog podneska od 21.04.2026. (Tbr.8.t.1.) 50 bodova,
te za zastupanje na ročištu kod suda dana 21.05.2026. (Tbr.9.t.1.) 50 bodova,
koji trošak je određen u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, te troška sudskih pristojbi na tužbu i presudu u iznosu od po 26,54 EUR.

19. Na dosuđeni iznos troška tužitelju pripadaju zatezne kamate tekuće od dana donošenja presude do isplate (čl. 151. st. 3. ZPP-a, čl. 29. ZOO).

20. S obzirom na izloženo odlučeno je kao u izreci.

Osijek, 15. lipnja 2026.

SUDAC
Spomenka Rodić

UPUTA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi u roku od 15 dana, u

tri istovjetna primjerka, putem ovog suda nadležnom Županijskom sudu. Za stranku koja je uredno obaviještena o ročištu za objavu presude rok za žalbu teče od dana objave presude, a za stranku koja nije uredno obaviještena o ročištu za objavu presude, rok teče od dana primitka pisanog otpravka presude.

DOSTAVITI:

- punomoćniku tužitelja
- punomoćniku tuženika

Broj zapisa: **9-30889-6ccdc**

Kontrolni broj: **0aef1-7f940-a3142**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.